

Vällustig frihet hos Nordström

KONST

Jockum Nordström - Utan lykta

Skissernas museum
Till och med 18 oktober

Runt om i Sverige har museer bidat sin tid under pågående pandemi och Coronakris. Redan hängda utställningar har stoppats i malpåse i otålig väntan på att ansvariga ska signalera "faran över". Så väl är det ännu inte. Men museerna har ändå börjat öppna sig mot världen om än med nya villkor. Maxat antal besökare under begränsad tid. Oftast förhandsköp av biljetter och krav på respekt för social distansering och att man håller sig hemma vid minsta tecken på förkylning.

Sådana är villkoren också på Skissernas museum som i dagarna öppnat den sedan april månad framskjutna presentationen av Jockum Nordströms utställning Utan lykta - onekligen en perfekt titel på en utställning signerad just Jockum Nordström.

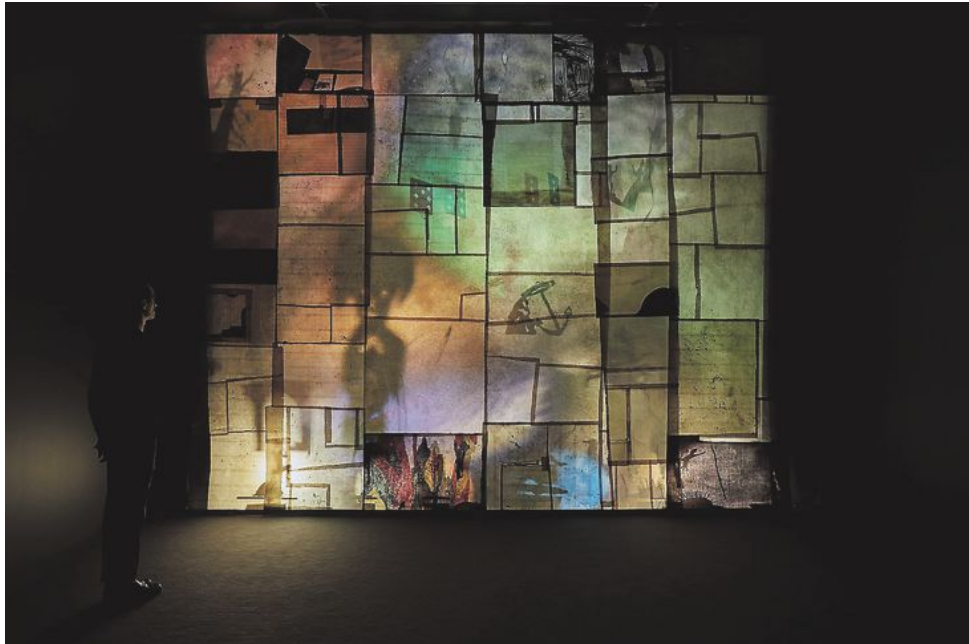
Det är en konstnär som älskar att promenera i mörker och halvmörker (vilket illustreras i filmen Den blå timmen då världen omsluts av ett töcken).

Utan lykta/dagsljus störs inte upplevelsen av skarpa synintryck. Samma effekt uppnår Nordström om han tar av sig glasögonen. Det väsentliga tycks vara att omgivningen blir vag, diffus och fragmenterad. Lika som minnet av det förgångna löses den upp i pusselbitar, blir undandligdande, gäckande, svärfångad samtidigt som den skänker näring åt fantasin.

Ohämmad och ostyrd får den verka i vällustig frihet i en konstnärlig process som söker sina egna vägar.

Utställningens i allt 46 luftigt presenterade nummer vittnar om att Jockum Nordström värnar om sin konstnärliga frihet. Han är en fenomenal mångsysslare. Tecknare. Illustratör. Barnboks författare. Målare. Filmare. Arkitektonisk konstruktör - gärna med stram funktionsarkitektur som förebild men med kartongbitar och skamfilade tändsticksaskar som byggmaterial.

Ett huvudtema i hans

The Anchor Hits the Sand, 2019. Animerad multimedia installation.

FOTO: BRITTE MONTIGNY

ETT HUVUDEMA I HANS KONSTNÄRSKAP ÄR FÖRKÄRLEKEN FÖR KOLLAGET SOM MEDIUM.

Grundskola 2008. Papp, papper, krita, blyerts, vattenfärg.

FOTO: BRITTE MONTIGNY

Bakom lås och bås, 2012. Tändsticksaskar, papp, papper, vattenfärg, färgkrita.

FOTO: SKISSERNAS MUSEUM/CAROLINE ANDERSSON

konstnärskap är förkärleken för kollaget som medium. Fragment i form av fotografier av människor och kroppsdelar kombineras med teckningsbilder, klistras fast på ett bakgrundspapper och kompletteras med stråk av tusch och teckningar i en omständlig process där de bakomliggande associationskedjorna tycks omöjliga att fånga.

Inte desto mindre tycker jag mig ana en konstnärlig kontinuitet där Jockum Nordströms konst ter sig som en naturlig förlängning av

Triztan Tzaras dadaistiska collage, Kurt Schwitters Mertzbau och Joseph Kosuths konceptkonst. "Take it or leave it" - för konstnären är det processen, inte resultatet som räknas. Men inte bara den unga och förutsättningslösa 1900-talsmodernismen tränger sig på.

I collageet Himlen från 2018 blickar små huvuden ner över kanten på ett runt hål. Association och aha-upplevelse: renässanskonstnären Andrea Mantagnas takmålning i Camera degli Sposi i Mantuas hertigpalats från

1470-talet. Att Jockum Nordström verkligen har ett gott öga till det förlutna illustreras också i utställningsväningens avslutande glasrum där konstnären samlat ett urval inte helt dagsaktuella skulpturskisser ur museets egen samling.

Utställningens huvudverk är den animerade, drygt timlånga multimediainstallationen The Anchor Hits the Sand från 2019 som nu för första gången visas i Sverige. Enklast kan verket beskrivas som en skugg-

spelsteater. Åter knyter Nordström an till historien, ett perspektiv som via 1700-talets Frankrike sträcker sig från Sydostasien där skuggspelet utvecklades ett par århundraden före vår tideräkningens början till nutid och William Kentridge.

Åter "bevisar" Nordström att han rör sig fritt i den internationella nutidskonstens tidlösa universum och dess mix av referenser, hugskott och gränslösa idéflöden.

Verket, som presenteras till ett trollbindande ljudkollage skapat av

sonen Rudolf Nordström, framstår som en mötesplats för alla de ingredienser som ingår i Jockum Nordströms konstnärskap. Här finns halvdunklet som förtär alla detaljer och som får skuggorna att röra sig i slow motion.

Här finns kollage. Teckning. Arkitekturfragment. Möten och separationer. Tack vare den sinnrika animationen (tekniken kan studeras på verkets baksida) pågår associationsflödet i en till synes obruten, förtrollande och oförglömlig oändlighet.

Britte Montigny